Sveriges Kommuner och Regioner

YTTRANDE

2026-10-23

Vårt ärendenr:
SKR2026/01568
Ert ärendenr:
KN2026/01456

Avdelningen för samhällsutveckling och digitalisering
Olle Nordberg

Mottagare
Klimat- och näringslivsdepartementet

Översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tillstyrker förslaget att fler myndigheter omfattas av klimatanpassningsförordningen. SKR anser även att samtliga statliga myndigheter och statligt kontrollerade bolag med fastigheter eller anläggningar bör omfattas av samma klimatanpassningsuppdrag utifrån statens syn på klimatförändringarna.

SKR tillstyrker att klimat- och sårbarhetsanalyser ska omfatta myndigheternas ansvarsområden och inte enbart den egna verksamheten. Begreppet ansvarsområde behöver dock förtydligas.

SKR ser positivt på att länsstyrelsernas regionala samordningsuppdrag breddas. Uppdraget behöver samtidigt förtydligas och omfatta ett tydligt ansvar för tillhandahållande av samordnade planeringsunderlag och vägledning.

SKR ser samtidigt behov av fortsatt översyn avseende bl.a. vilket klimatscenario arbete ska utgå ifrån och utgångspunkter för prioritering av åtgärder.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Fler myndigheter bör omfattas av klimatanpassningsförordningen

SKR tillstyrker förslaget att fler myndigheter omfattas av klimatanpassningsförordningen.

I detta sammanhang vill SKR även lyfta behovet av att samtliga statliga myndigheter och statligt kontrollerade bolag som har fast egendom och anläggningar har samma uppdrag och utgångspunkter avseende klimatanpassning.

Sveriges Kommuner och Regioner
info@skr.se, www.skr.se
Post: 118 82 Stockholm *Besök:* Hornsgatan 20
Tfn: 08-452 70 00 *Org nr:* 222000-0315

Myndigheternas ansvar bör breddas och förtydligas

SKR tillstyrker förslaget att klimat- och sårbarhetsanalyser ska omfatta myndigheternas ansvarsområden och inte enbart den egna verksamheten.

SKR delar samtidigt bedömningen att begreppet *ansvarsområde* behöver förtydligas. Avsaknaden av en gemensam definition riskerar att leda till olika tolkningar mellan myndigheter, vilket kan försvåra samordning och jämförbarhet. Det bör därför tas fram vägledning som tydliggör vilka delar av myndigheternas uppdrag, sektorer eller geografiska områden som ska omfattas av analyserna.

SKR anser också att de breddade analyserna bör resultera i konkreta planeringsunderlag, vägledningar och kunskapsstöd som kan användas av kommuner och regioner i deras klimatanpassningsarbete. Särskilt viktigt är att myndigheterna, inom ramen för sina ansvarsområden, samordnar sina bedömningar och underlag så att kommuner och regioner möts av enhetliga och samstämmiga statliga planeringsförutsättningar.

Länsstyrelsernas regionala samordningsuppdrag bör breddas

SKR ser positivt på att länsstyrelsernas uppdrag breddas och förskjuts till att samverka med och stödja regioner och andra berörda aktörer i länet. SKR vill dock understryka vikten av att det inte sammanblandas med Länsstyrelsernas roll inom PBL-processen. Det är även viktigt att, åtminstone i vägledning, förtydliga att i begreppet ”andra aktörer” ingår även regionala sektorsmyndigheter likväl som hur denna samverkan och stödjande ska ske.

SKR vill understryka att länsstyrelsernas samordningsuppdrag måste omfatta ansvar för att tillhandahålla konkreta, kostnadsfria och samordnade planeringsunderlag för arbete med klimatrisker i ny och befintlig bebyggelse. I dag behöver kommunerna själva väga samman underlag från olika sektorsmyndigheter, ofta baserade på olika metoder, antaganden och tidshorisonter. Det skapar onödigt merarbete. Uppdraget att samordna, sammanställa och tillhandahålla sådana underlag bör därför tydliggöras i regleringsbrev eller nationell vägledning.

Förslag som inte tagits vidare

Ändra tidplanen för uppdatering av klimat- och sårbarhetsanalyser, mål och handlingsplaner.

Alla klimatrelaterade risker är varken möjliga, eller lämpliga, att bygga bort. I realiteten behöver därför klimatanpassningsarbetet vara tätt kopplat till beredskapsarbetet där avvägningen behöver ske vilka risker som är acceptabla och vilka som behöver hanteras med förebyggande åtgärder.

SKR ser det därför som lämpligt att klimat- och sårbarhetsanalyser synkroniseras tidsmässigt med risk- och sårbarhetsanalyser för att inte orsaka dubbelarbete och säkerställa kopplingen.

Förslag som SKR önskar se i fortsatt översyn

Tydliggör vilket klimatscenario som arbetet ska utgå ifrån

Idag skiljer det sig mellan myndigheterna vilket klimatscenario klimatanpassningsarbetet utgår ifrån. Det behöver därför finnas ett nationellt ställningstagande kring ett rimligt klimatscenario som statliga myndigheter ska utgå från vid planering, analyser, rådgivning, myndighetsutövning likväl som risk- och sårbarhetsanalyser.

Detta skulle även underlätta hanteringen lokalt när olika underlag och intressen i slutänden ska vägas samman på specifika platser.

Tydliggör att statens klimatanpassningsåtgärder ska prioriteras samhällsekonomiskt snarare än sektorsvis

Många fysiska klimatanpassningsåtgärder kräver bred samverkan mellan många inblandade aktörer, både statliga likväl som kommunala och privata. Här vore önskvärt om de statliga myndigheterna vägde in den samhällsekonomiska nyttan snarare än den egna verksamhetens nytta vid prioritering av i vilken ordning åtgärder ska genomföras.

Sveriges Kommuner och Regioner

Palle Lundberg
Verkställande direktör

Ola Odebäck
Avdelningschef